

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi moottoriajoneuvoverosta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan moottoriajoneuvoverosta annettua lakia väliaikaisesti muutettavaksi. Kuorma-autosta kannettavan varsinaisen ajoneuvoveron neljäs maksuerä ehdotetaan poistettavaksi vuoden 2000 verotuk-

sessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Lakia sovellettaisiin vuodelta 2000 toimitettavassa verotuksessa.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Moottoriajoneuvoverosta annetun lain (722/1966) mukaan dieselmoottorilla varustetuista ajoneuvoista on suoritettava varsinaista ajoneuvoveroa. Vero kannetaan ajoneuvojen rekisterissä olon perusteella verokaudelta, joka on kalenterivuosi. Lain 5 §:n mukaan veron perusteena on ajoneuvolajin lisäksi ajoneuvon suurin sallittu kokonaismassa ja eräissä tapauksissa myös akseleiden lukumäärä sekä perävaunun käyttö. Kuorma-autosta varsinainen ajoneuvovero vaihtelee 27 markasta suurimman sallitun kokonaismassan täydeltä tai alkavalta 100 kilon määrältä aina 63 markkaan kokonaismassan 100 kiloa kohden.

Esimerkiksi kaksiakselisestä ilman perävaunua käytettävästä kuorma-autosta, jonka suurin sallittu kokonaismassa on 16 000 kiloa, on suoritettava varsinaista ajoneuvoveroa 4 860 markkaa. Varsinaisella perävaunulla varustetusta suurimmalta sallitulta massaltaan 25 000 kilon kuorma-autosta, jota voitaneen pitää tyypillisenä yhdistelmän vetoautona, veron määrä on 13 500 markkaa.

Moottoriajoneuvoverosta annetun lain 10 §:n mukaan varsinainen ajoneuvovero on suoritettava veronkannossa. Valtiovarainministeriö määrää pykälässä olevan valtuussäännöksen perusteella veron eräpäivät, kan-

toerien lukumäärän ja eräjaon perusteet. Varsinaisen ajoneuvoveron kannosta, maksupai-koista ja suorittamisesta annetussa valtiovarainministeriön päätöksessä (12/1996) määrätään varsinainen ajoneuvovero kannettavaksi yhdessä erässä, jos veron määrä on vähemmän kuin 1 800 markkaa, kahdessa erässä, jos veron määrä on 1 800 markkaa tai enemmän, mutta kuitenkin alle 3 600 markkaa. Jos vero on 3 600 markkaa tai enemmän, se kannetaan neljässä erässä. Veron neljännen erän eräpäivä on joulukuun 1 päivänä. Ajoneuvohallintokeskuksen olisi lähetettävä verolippuja kuitenkin jo lokakuun aikana.

Kuorma-auton koko vuodelta laskettava vero ylittää 3 600 markkaa, jos on kysymys suurimmalta sallitulta kokonaismassaltaan vähintään 13 300 kilon suuruudesta kaksiakselisestä tai sitä suuremmasta kuorma-autosta. Käyttämällä perävaunua erät tätä kevyemmätkin kuorma-autot voisivat olla neljässä erässä kannettavan veron piirissä.

Kuorma-autojen käyttöön kohdistuvat kustannukset ovat viime aikoina huomattavasti nousseet. Yhtenä keskeisenä tekijänä on ollut polttoainekustannusten nousu, joka on aiheutunut muista syistä kuin verotuksessa tapahtuneista muutoksista. Monet alan yrittäjistä ovat tästä syystä erityisissä vaikeuksissa. Näiden vaikeuksien osittaiseksi helpottamiseksi ehdotetaan, että kuorma-autoilta jätetään kantamatta kuluvan vuoden varsinaisen

ajoneuvoveron neljäs erä.

Ehdotuksen mukaan kuorma-autoilta ei siis kannettaisi varsinaisen ajoneuvoveron neljättä erää. Samalla ehdotetaan, että myös eräissä muissa tähän rinnastuvissa tapauksissa myönnettäisiin vastaava etu. Yhtenevän kohtelun vuoksi edun tulisi kohdistua esimerkiksi sellaiseen ajoneuvoon, jonka koko vuoden vero olisi nelieräinen, mutta veroa tulee maksettavaksi vain osalta vuotta. Kun hallinnollisesti ei käytettävissä olevassa lyhyessä ajassa ole mahdollista muuttaa veronkannossa käytettäviä tietokoneohjelmistoja siten, että eri tilanteet voitaisiin erotella verovuoden viimeiseen kolmeen kuukauteen eri perusteilla kohdistuvat maksuunpanot, ehdotetaan, että veroa ei kannettaisi tältä ajalta muissakaan tapauksissa. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi sitä, että jos vuoden kolmen viimeisen kuukauden aikana rekisteriin merkitään kuorma-auto, jonka koko vuoden vero kannettaisiin yksi- tai kaksieräisenä, tätäkään veroa ei loppuvuodelta kannettaisi.

Nelieräisen veron on valtiovarainministeriön edellä mainitun päätöksen mukaan voinut maksaa myös yhdessä tai kahdessa erässä. Jotta tällä tavoin veron maksaneet verovelvolliset eivät olisi huonommassa asemassa, kuin ne, jotka olisivat maksaneet veron neljännen erän sen säännönmukaisena erääntymisaikana, ehdotetaan neljättä erää vastaava määrä hakemuksesta palautettavaksi. Samalla ehdotetaan selvyiden vuoksi säädettäväksi, ettei muuta veroa, esimerkiksi säännönmukaisesti yksi- tai kaksieräisenä maksettua veroa palauteta tämän pykälän nojalla.

Ajoneuvorekisterissä on edelleen jokin määrä sellaisia ajoneuvoja, jotka oli ennen vuonna 1992 tapahtunutta ajoneuvojen luokittelua koskevien säännösten uudistamista (asetus ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista, 1256/1992) rekisteröity erikoisautona. Nämä ajoneuvot, joista osa olisi uudistettujen perusteiden mukaan luokaltaan kuorma-au-

toiksi katsottavia, on voitu ajoneuvon omistajan niin halutessa säilyttää rekisterissä aiemmin voimassa olleen luokituksensa mukaisina. Yhtenäisen kohtelun vuoksi ehdotetaan, että kuorma-autoja koskevaa verovapautta sovellettaisiin myös näihin ajoneuvoihin, jolloin myös erikoisautoksi luokiteltu, esimerkiksi betonialauto tai nosturiauto vapautuisi yhtä lailla varsinaisen ajoneuvoveron tämän verovuoden neljännen erän suorittamisesta. Vielä ehdotetaan selvyiden vuoksi säädettäväksi, että ehdotetut verohelpotukset eivät vaikuta moottoriajoneuvoveron lisäveron määrään, joka olisi lain 16 §:ää tulkiten kuitenkin kannettava koko vuotta koskevien säännönmukaisten veroperusteiden mukaan.

1. Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset

Esitys tarkoittaisi kuorma-autoista kannettavan veron neljännen erän jäädessä suorittamatta noin 100 miljoonan markan suuruista tukea näille ajoneuvoille. Varsinaisen ajoneuvoveron tuotto vuodelta 2000 alenisi tällä määrällä.

2. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Lakia sovellettaisiin vuodelta 2000 toimitettavassa ajoneuvoverotuksessa. Laki olisi voimassa 31 päivään joulukuuta 2000 asti.

Edellä sanotun perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotukset

Laki

moottoriajoneuvoverosta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 30 päivänä joulukuuta 1966 moottoriajoneuvoverosta annettuun lakiin (722/1966) väliaikaisesti uusi 9 a §, seuraavasti:

9 a §

Vuoden 2000 verotuksessa myönnetään kuorma-autoille vapautus varsinaisen ajoneuvoveron neljännestä erästä, joka on kannettu tai kannettaisiin sen mukaan kuin tämän lain 10 §:n nojalla säädetään. Vapautus myönnetään myös muusta vuoden 2000 viimeiseltä neljännekseltä maksuunpantavasta verosta.

Jos vero, joka olisi voitu suorittaa neljässä erässä, on maksettu yhdessä tai kahdessa erässä, vero palautetaan hakemuksesta. Vero palautetaan sille, joka on verovelvollisena silloin, kun veron neljännen erän suoritta-

misvelvollisuus alkaa. Muuta loka – joulukuuhun 2000 kohdistuvaa veroa ei palauteta, ellei 12 ja 13 §:stä muuta johdu.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetty koskee myös ajoneuvoa, joka on ajoneuvorekisterissä erikoisajoneuvoksi merkittynä.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ei vaikuta 16 §:n nojalla laskettavan lisäveron määrään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 2000.

Laki on voimassa 31 päivään joulukuuta 2000 asti.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*

